

1. Demografický vývoj

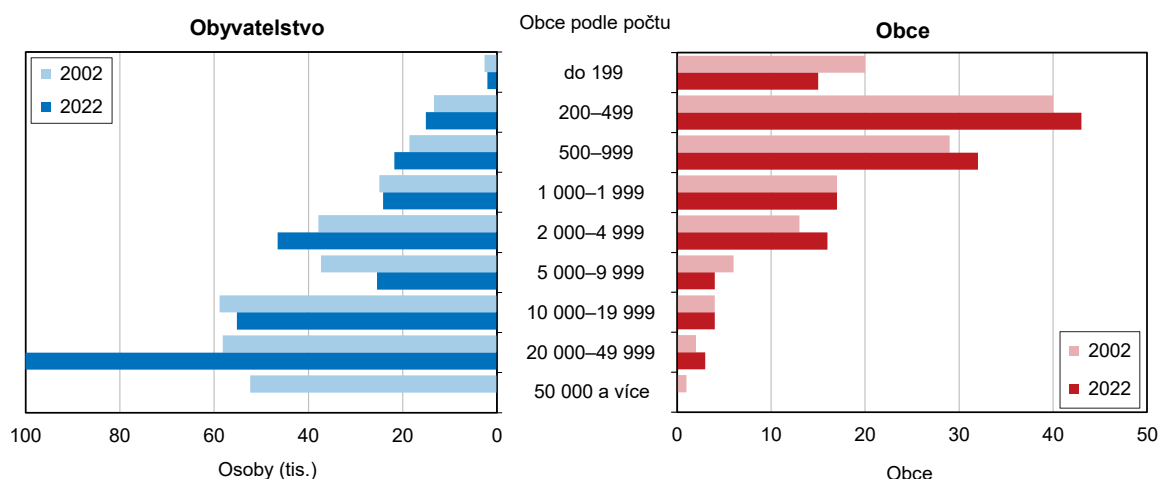
Územní změny, sídelní struktura

Karlovarský kraj je druhý nejmenší z regionů ČR a žije v něm nejméně obyvatel.

Karlovarský kraj se rozkládá na 3,3 tis. km², což představuje 4,2 % území České republiky a je tak druhým nejmenším krajem po Libereckém kraji. Podíl obyvatelstva kraje na ČR je nejnižší ze všech regionů a tvoří 2,7 % celkové populace ČR. Hustotou zalidnění 88,7 obyvatel na km² se Karlovarský kraj řadí k regionům s nejnižší hustotou zalidnění, nižší hustotu zalidnění vykazují pouze Jihočeský kraj, Kraj Vysočina a Plzeňský kraj.

Graf 1.1. Sídelní struktura Karlovarského kraje v letech 2002 a 2022 (stav k 31. 12.)

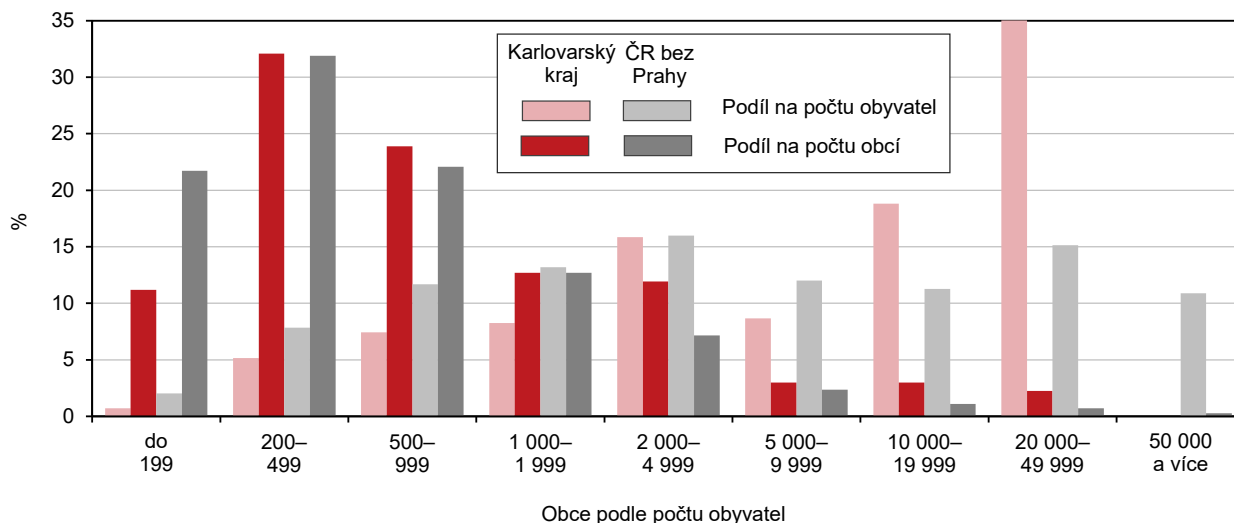
Zdroj: ČSÚ

Karlovarský kraj je rozdělen na 3 okresy – Cheb, Karlovy Vary a Sokolov. Od roku 2016 je v kraji celkem 134 obcí, včetně dvou v roce 2016 nově vzniklých obcí na území vojenského újezdu Hradiště (Bražec a Doupovské Hradiště). Z celkového počtu obcí jich je 7 s rozšířenou působností a 14 s pověřeným obecním úřadem.

Graf 1.2. Sídelní struktura obcí Karlovarského kraje a České republiky (bez Prahy) k 31. 12. 2022

Zdroj: ČSÚ

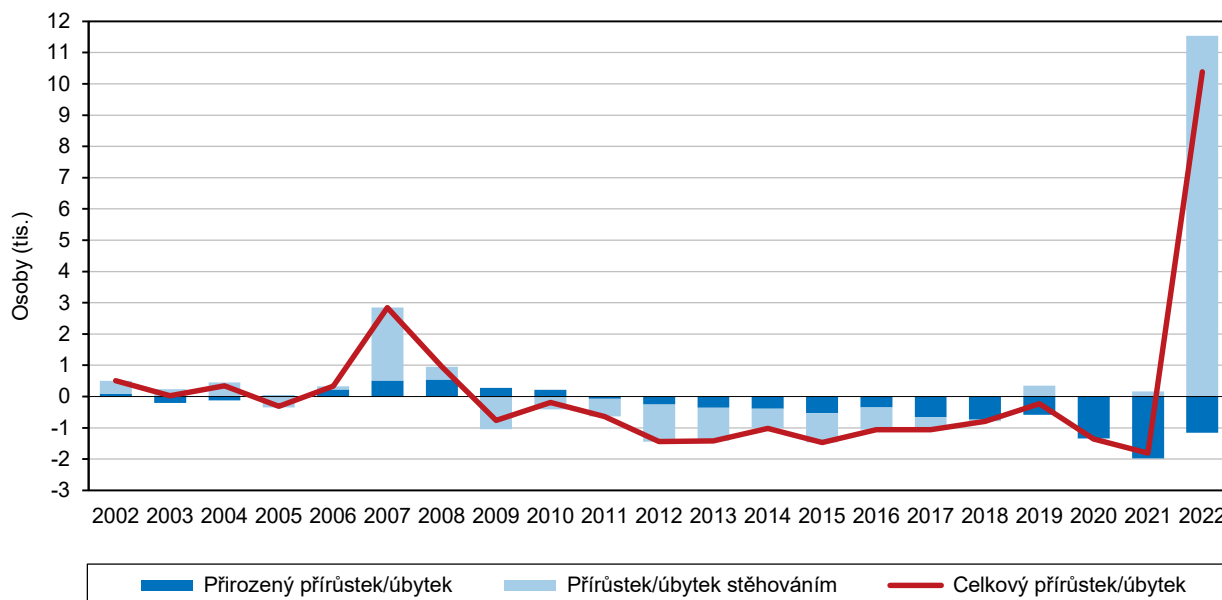

Podíl městského obyvatelstva je nejvyšší z krajů ČR.

Od roku 2012 je na území kraje 38 měst, ve kterých v roce 2022 žilo 81,5 % všech obyvatel kraje. Tento podíl je v mezikrajském srovnání nejvyšší ze všech regionů ČR (s výjimkou Hl. města Prahy). V počtu obyvatel je mezi městy velké rozpětí. V obci Přebuz např. žilo k 31. 12. 2022 pouze 79 obyvatel, naopak v Karlových Varech jich ke stejnému datu žilo 49 043.

Graf 1.3. Pohyb obyvatel v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

V průběhu posledních deseti let došlo k poklesu podílu městského obyvatelstva v našem kraji o 1,1 procentního bodu. Toto postupné snižování má celorepublikový charakter a odráží skutečnost, že se lidé stěhují z měst do blízkých malých obcí. Nejvyšší pokles v mezikrajském srovnání zaznamenal Moravskoslezský kraj (o 0,7 procentního bodu), zatímco k nejnižšímu snížení tohoto ukazatele došlo shodně v kraji Olomouckém a Jihomoravském (o 0,3 procentního bodu).

V kraji platí, že se zvětšující se velikostí obce roste i podíl zde žijících obyvatel. Obcí do 199 obyvatel je v kraji 11,2 % a žije zde pouhých 0,7 % obyvatel. Naopak nejvyšší podíl (35,2 %) osob žije ve třech městech Karlovarského kraje s více než 20 tis. obyvateli.

Vývoj počtu obyvatel

Migrační vlna změnila dlouhodobý klesající trend vývoje počtu obyvatel.

Na konci roku 2022 žilo v kraji celkem 293 595 obyvatel, což je o 3,7 % obyvatel více než v předcházejícím roce. Po mnoha letech byl tak přerušen trend odlivu obyvatel z kraje, který je patrný již od roku 2008. Hlavním důvodem je bezpochyby příliv ukrajinských uprchlíků související s probíhajícím válečným konfliktem na Ukrajině.

Přirozený přírůstek vykazuje dlouhodobě zápornou hodnotu.

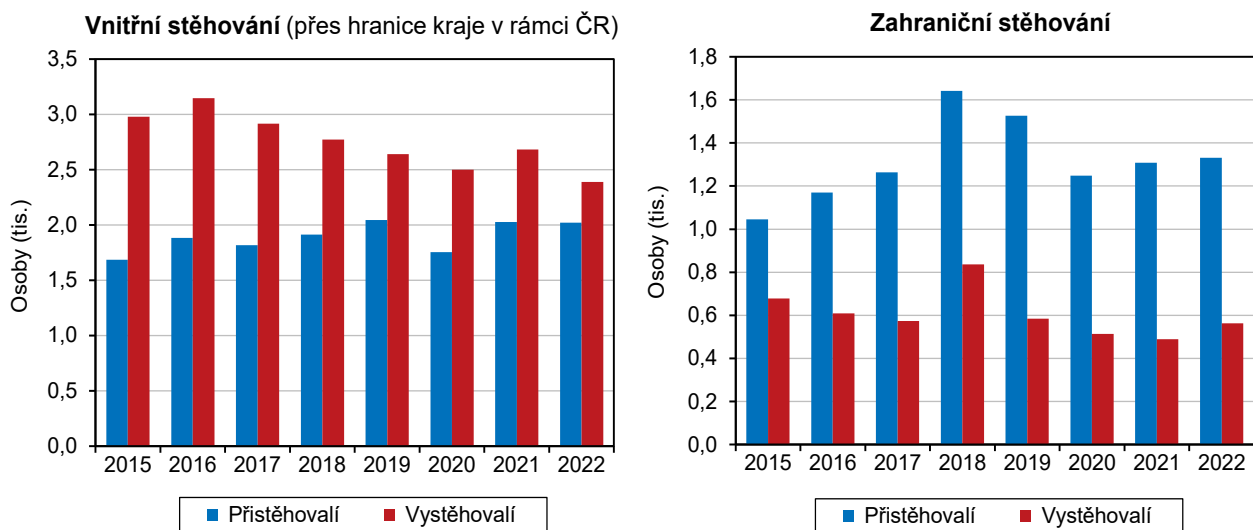
V roce 2022 zemřelo v Karlovarském kraji celkem 3 527 osob, což je téměř o čtvrtinu méně (o 23,2 %) než v roce předcházejícím. Živě se v roce 2022 narodilo celkem 2 370 dětí, tj. téměř o desetinu méně než v roce 2021, a počet zemřelých tak převyšoval počet živě narozených o 1 157 osob. Přirozený přírůstek obyvatel v našem kraji tak vykazuje již dvanáctý rok za sebou zápornou hodnotu.

Záporný přirozený přírůstek vykazovaly téměř všechny regiony ČR s výjimkou Hl. města Prahy, přičemž hodnota relativního přirozeného přírůstku v Karlovarském kraji byla nejnižší v celé ČR (-4,0 na 1 000 obyvatel středního stavu). Průměrná hodnota tohoto ukazatele v ČR činila -1,8.

Graf 1.4. Migrace v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Předběžné údaje (nezahrnují osoby s udělenou dočasnou ochranou v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace).

Výrazný migrační přírůstek způsobený migrační vlnou.

Přírůstek stěhování vykazoval v našem kraji již od roku 2009 pravidelně každý rok záporné hodnoty s jedinou výjimkou v roce 2019, v následujícím roce opět převažoval počet vystěhovalých nad přistěhovalými. Od roku 2021 převaha přistěhovalých nad vystěhovalými roste, přičemž ve sledovaném roce 2022 zaznamenal tento přírůstek, způsobený migrační vlnou ukrajinských uprchlíků, velmi razantní nárůst tohoto ukazatele, a to z původní hodnoty 163 v roce 2021 na 11 542 migrantů v roce 2022 (70,8 násobně více). I přes záporný přirozený přírůstek byl tak celkový přírůstek obyvatel kraje z důvodu výrazného migračního přírůstku kladný a meziroční nárůst obyvatel kraje činil 10 385.

Počet cizinců v našem kraji se díky migrační vlně významně zvýšil a jejich podíl na obyvatelstvu kraje je v mezikrajském srovnání třetí nejvyšší.

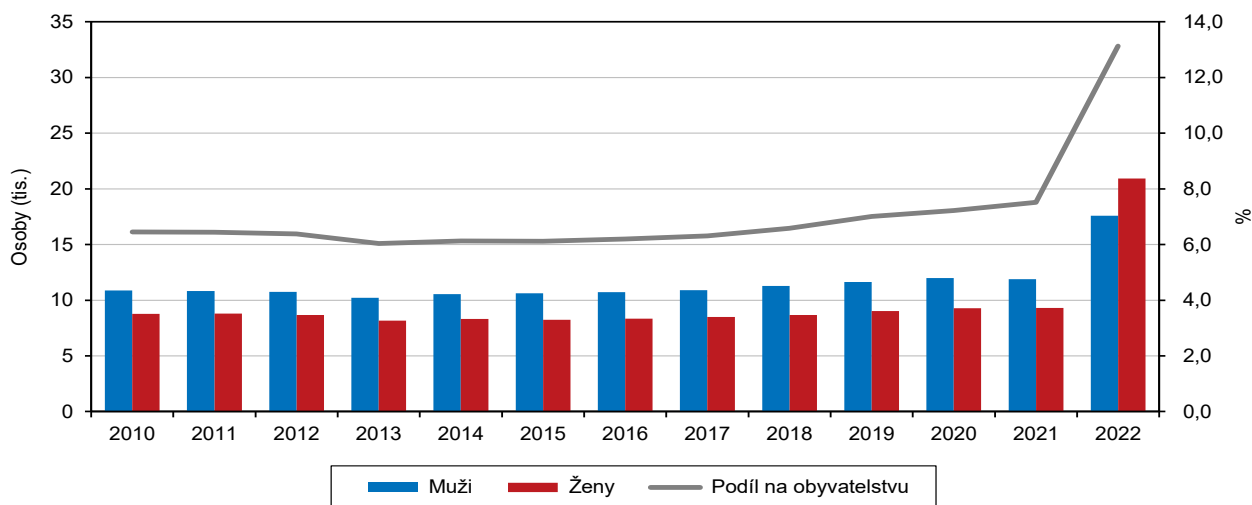
Počet cizinců (bez azylantů) v kraji od roku 2013 pravidelně každoročně narůstal až do roku 2020, v roce 2021 byl zaznamenán jejich mírný pokles, a to o 3,3 %. Na konci roku 2022 žilo v našem regionu 38 533 cizinců (z nich 54,3 % byly ženy), což představuje výrazný meziroční nárůst o více než čtyři pětiny (o 80,9 %). Podíl cizinců na celkovém počtu obyvatel vykazuje v kraji dlouhodobě rostoucí trend, přičemž významný nárůst v roce 2022 byl z převážné části způsoben již zmíněnou migrační vlnou uprchlíků z Ukrajiny. V mezikrajském srovnání je hodnota podílu cizinců v Karlovarském kraji (13,1 %) po Hl. městě Praze a Plzeňském kraji třetí nejvyšší, přičemž republikový průměr převyšuje o 2,8 procentního bodu.

Nejpočetnější skupinou cizinců žijících na území našeho regionu jsou, stejně jako ve všech ostatních krajích ČR, Ukrajinci.

Z následujícího grafu 1.6. je zřejmé, že nejpočetnější skupinou cizinců jsou v tuto chvíli Ukrajinci, kteří tvoří více než polovinu všech cizinců žijících na území našeho kraje (55,2 %). Dalšími významně zastoupenými cizinci jsou Vietnamci, Slováci, Rusové a Němci. Zhruba polovina cizinců žijících v našem kraji je ve věkové kategorii 30 až 54 let (45,0 %). Děti do 14 let jsou v celém regionu zastoupeny 5,6 %, v okrese Sokolov je podíl těchto dětí mezi všemi cizinci nejvyšší a činí 19,2 %.

Graf 1.5. Cizinci (bez osob s platným azylem) v Karlovarském kraji (stav k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ

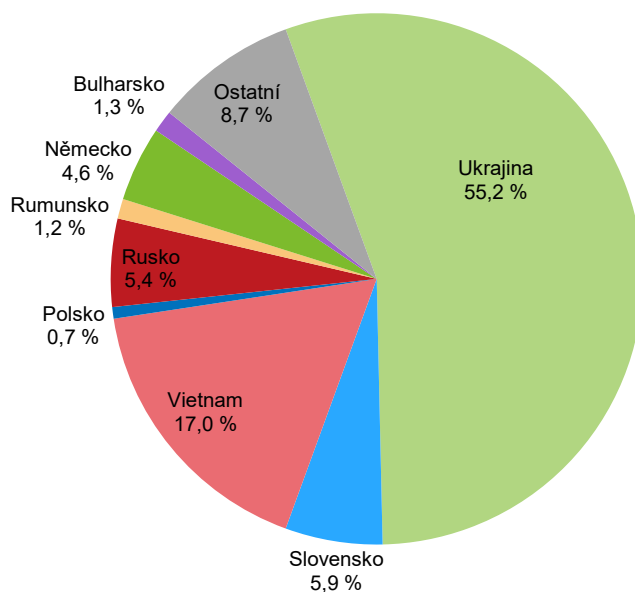

V rámci meziokresního srovnání lze vysledovat, že z celkového počtu cizinců žijících v našem regionu se jich nachází nejvíce v okrese Karlovy Vary (46,5 %), naopak nejméně byli v roce 2022 zastoupeni v okrese Sokolov (12,3 %). Nejpočetněji jsou ve všech okresech zastoupeni již zmínění Ukrajinci. Ve všech okresech našeho regionu jsou další nejpočetnější menšinou Vietnamci. V okrese Cheb tvoří tato početná komunita více než pětinu (20,9 %) všech zde žijících cizinců. V karlovarském okrese byli kromě Ukrajinců a Vietnamců dále nejčastěji zastoupeni Rusové (9,0 % všech zde žijících cizinců), Němci (4,6 %) a Slováci (4,2 %).

Z dostupných dat je patrné, že nejvíce Ukrajinců se nachází v okrese Karlovy Vary, ve kterém je současně evidován nejvyšší podíl cizinců z Ruské federace a Německa. Oproti tomu Vietnamci a Slováci se usazují nejčastěji v okrese Cheb.

Graf 1.6. Cizinci podle státního občanství (bez osob s platným azylem) v Karlovarském kraji k 31. 12. 2022

Zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie

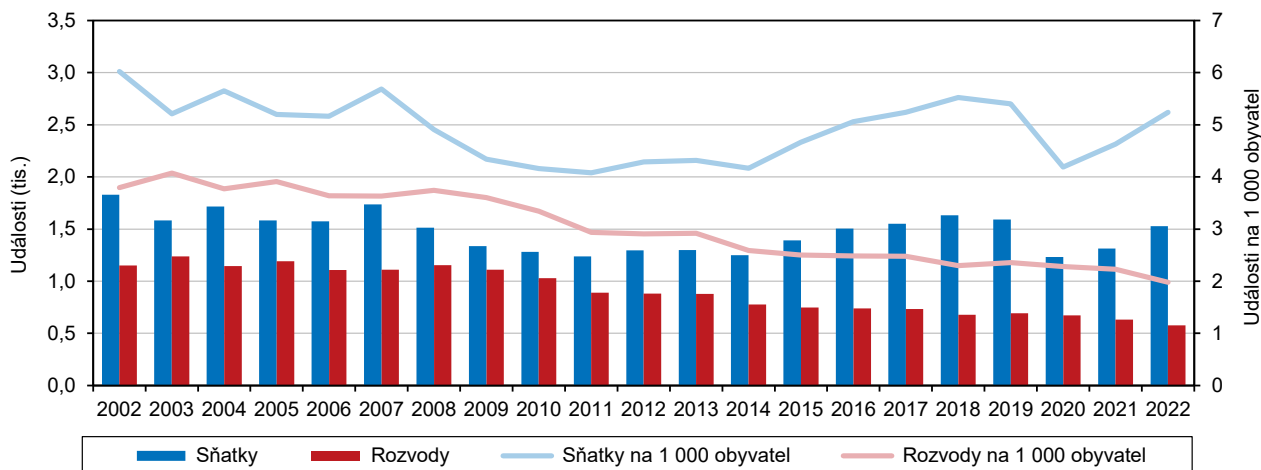
Demografické události, naděje dožití

Sňatečnost se meziročně zvýšila.

V roce 2022 bylo v našem kraji uzavřeno celkem 1 527 sňatků, což představuje ve srovnání s uplynulým rokem meziroční nárůst o 16,3 %. Z dlouhodobého pohledu vývoj počtu sňatků v našem kraji nevykazuje výrazné výkyvy, pouze se střídají období mírného nárůstu a poklesu. Srovnáme-li však např. roky 2013 a 2022, tedy poslední dekádu, došlo k nárůstu jejich počtu o 17,5 % (1 300; resp. 1 527 sňatků).

Graf 1.7. Sňatky a rozvody v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Míra sňatečnosti v Karlovarském kraji činila 5,2 ‰ a pohybovala se mírně nad úrovní celorepublikového průměru. V rámci Karlovarského kraje vstupovali nejčastěji do manželství lidé v okrese Sokolov, kde míra sňatečnosti dosáhla 5,9 ‰, nejméně naopak v okrese Cheb s mírou sňatečnosti 4,8 ‰.

Průměrný věk nevěst meziročně poklesl, zatímco věk ženichů se nezměnil.

V dlouhodobém horizontu platí, že průměrný věk ženichů i nevěst postupně mírně roste. Rok 2022 tento trend narušil, tzn. že průměrný věk ženichů se meziročně nezměnil (39,9 roku) a u nevěst dokonce o 0,3 roku poklesl na 36,7 roku. Poprvé se vdávaly ženy v průměrném věku 31,6 roku a muži se poprvé ženili v průměru ve věku 34,0 roku. Za posledních deset let se zvýšil průměrný věk při prvním sňatku u nevěst o 2,2 roku a u ženichů o 1,5 roku. Do manželství vstupovali nejčastěji ženy i muži ve věku 25–34 let (43,0 %, resp. 38,5 %). První manželství uzavíralo 1 057 nevěst (tj. 69,2 %) a 1 028 ženichů (tj. 67,3 %).

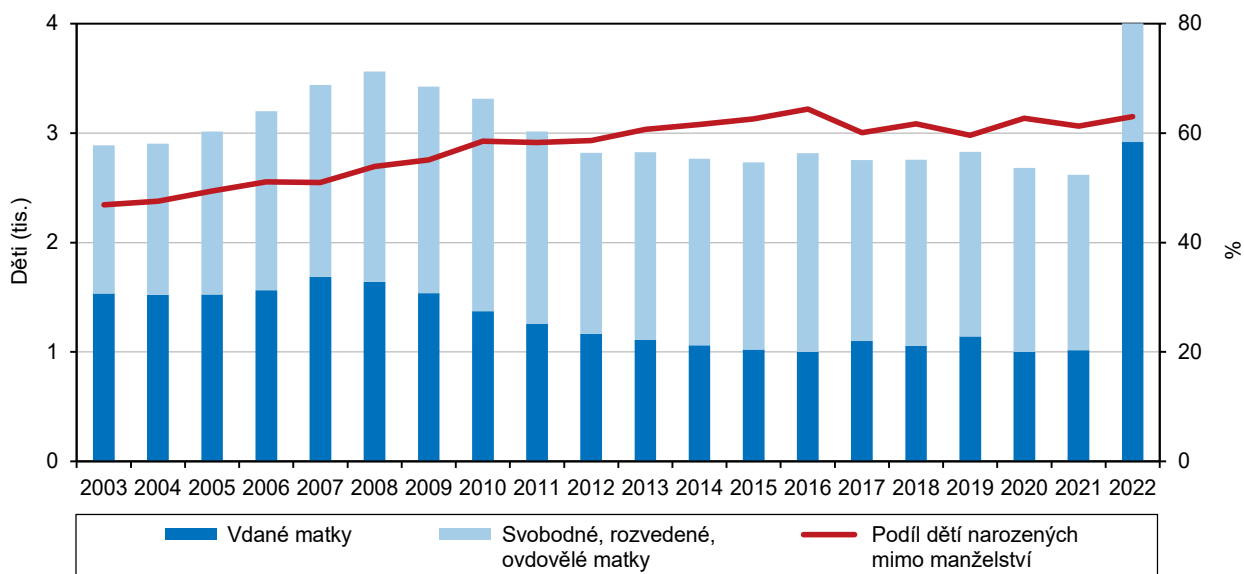
Rozvodovost v kraji mírně přesahuje celorepublikový průměr.

V kraji bylo ve sledovaném roce rozvedeno celkem 577 manželství, což je o 8,8 % méně než v roce 2021. Míra rozvodovosti v roce 2022 tak již dvanáctý rok za sebou nedosáhla hranice tří rozvodů na tisíc obyvatel (2,0 ‰), zároveň se však mírně pohybovala nad celorepublikovým průměrem (1,8 ‰). Pozitivním zjištěním je, že v dlouhodobém horizontu vykazuje tento ukazatel v kraji klesající tendenci.

V meziokresním srovnání bylo nejvíce rozvádějících se manželských párů zaznamenáno v okrese Karlovy Vary (240, tj. 41,6 % všech rozvodů v kraji). Ten byl současně okresem s nejvyšší mírou rozvodovosti v našem regionu (2,1 ‰). Naopak nejnižší hodnota tohoto ukazatele byla evidována v okrese Cheb, ve kterém dosáhla úrovně pouze 1,8 ‰ rozvodu na 1 000 obyvatel středního stavu.

Graf 1.8. Živě narozené děti podle rodinného stavu matky a podíl dětí narozených mimo manželství v Karlovarském kraji

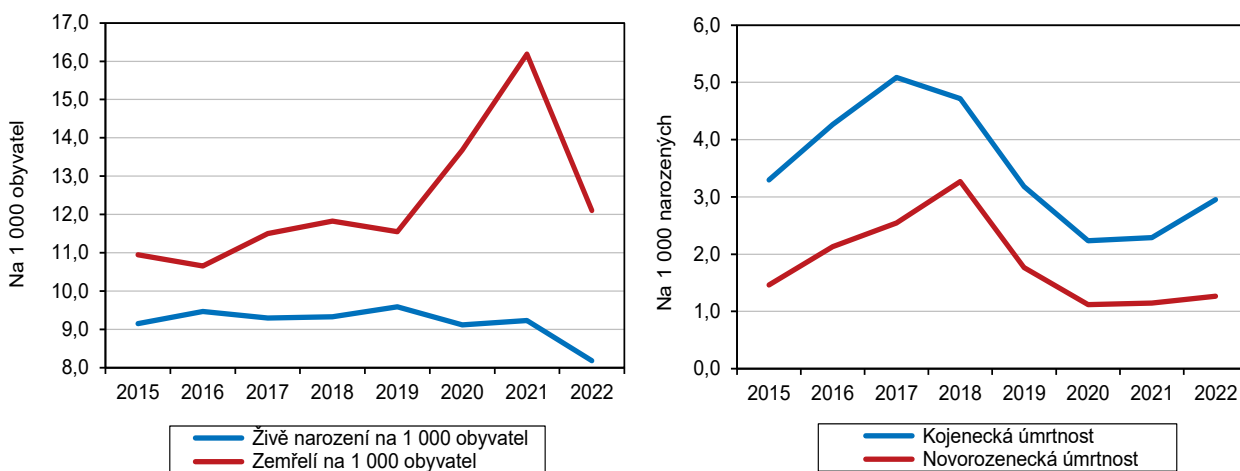
Zdroj: ČSÚ

V roce 2022 se rozváděli muži v průměrném věku 46,4 roku a ženy v průměrném věku 43,2 roku. Ve srovnání s předcházejícím rokem se tak tento věk mírně navýšil a z dlouhodobého pohledu je zřejmé, že průměrný věk manželů při rozvodu roste. Za posledních deset let se věk mužů při rozvodu zvýšil o 2,5 roku a u žen o 2,2 roku. Nejčastěji se rozváděli manželé ve věkovém rozmezí 40–49 let (u mužů 38,1 % všech rozvodů, u žen 39,5 % všech rozvodů). Celých 37,4 % rozváděných manželství trvalo 15 a více let, více než polovina (53,9 %) rozvedených manželů vychovává nezletilé děti.

Graf 1.9. Porodnost a úmrtnost, novorozenecká a kojenecká úmrtnost v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Porodnost v kraji opět nejnižší v rámci celé ČR.

V roce 2022 se v kraji živě narodilo 2 370 dětí, což je o 249 dětí, tj. o 9,5 % méně než před rokem. V přepočtu na 1 000 obyvatel tak dosáhla výše ukazatele porodnosti 8,1 ‰. Při pohledu na úroveň porodnosti v několika posledních letech zjišťujeme, že dlouhodobě vykazuje spíše klesající tendenci. Nejvyšší porodnost za posledních patnáct let byla vykázána v roce 2008 (11,5 ‰), kdy kulminovala porodnost silných ročníků žen narozených v sedmdesátých letech minulého století. Naopak porodnost ve sledovaném roce 2022 byla nejnižší za posledních 18 let. Hodnota ukazatele míry porodnosti v minulém roce byla v Karlovarském kraji opět nejnižší ze všech regionů ČR a na celorepublikový průměr nedosahovala

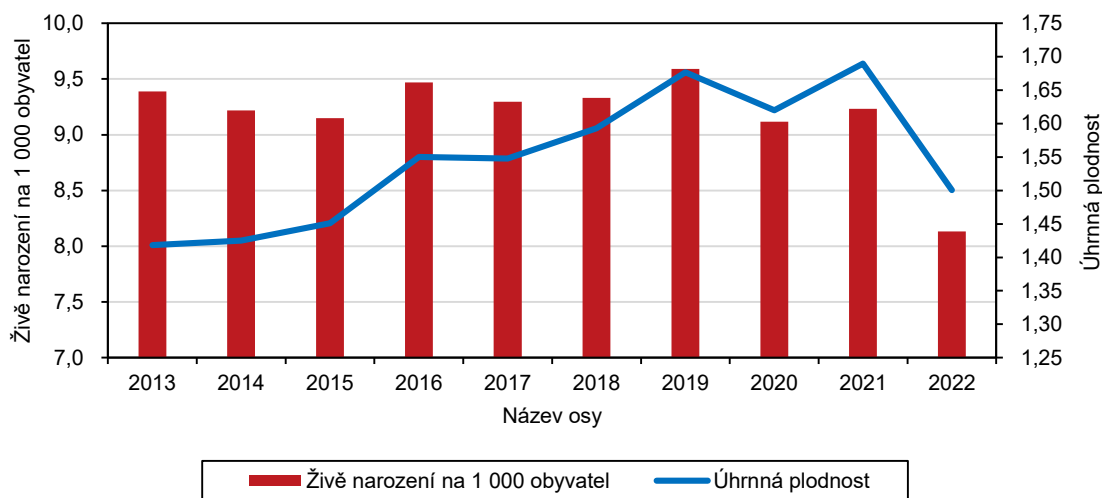
o 1,3 promilního bodu. Z okresů Karlovarského kraje vykazoval nejvyšší míru porodnosti okres Sokolov (8,8 ‰), nejnižší naopak okres Cheb (7,8 ‰).

Nejvyšší podíl prvorozených dětí.

Nejvíce (1 027, tj. 43,3 %) živě narozených dětí bylo v pořadí prvním dítětem matky, druhorození tvořili 38,1 % všech živě narozených dětí. Podíl prvorozených dětí doznal meziroční pokles o 2,3 procentního bodu, naopak podíl druhorozených o 0,3 procentního bodu stoupl. Téměř 12 % živě narozených dětí byly v pořadí třetím dítětem matky a přibližně 7 % narozených dětí mělo doma již tři a více sourozenců. Nejčastěji rodily matky ve věku 30–34 let (764 dětí) a ve věku 25–29 let (697 dětí). Nejmladší matce bylo 13 let a nejstarší 48 let.

Graf 1.10 Úhrnná plodnost a živě narození na 1 000 obyvatel v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Kraj vykázal druhý nejvyšší podíl dětí narozených mimo manželství.

Mezi všemi živě narozenými dětmi našeho regionu se jich 1 422, tj. 60,0 % narodilo mimo manželství, meziročně tak došlo k poklesu hodnoty podílu tohoto ukazatele o 1,2 procentního bodu. V poslední dekádě podíl těchto narozených dětí našeho kraje (s výjimkou roku 2019) neklesl pod hranici 60,0 % a v mezikrajském srovnání je hodnota podílu nemanželských dětí našeho regionu po Ústeckém kraji (62,7 %) dokonce druhá nejvyšší. Naopak nejnižší procento dětí narozených mimo manželství vykazuje dlouhodobě Hl. město Praha (41,0 %).

Počet zemřelých v kraji zaznamenal téměř čtvrtinový meziroční pokles.

Z dostupných dat o počtech zemřelých v roce 2022 je zřejmé, že vliv pandemie onemocnění Covid-19 se výrazně snížil a údaje o počtech zemřelých se vracejí na předcovidovou úroveň. V tomto roce zemřelo v Karlovarském kraji celkem 3 527 osob, což představuje téměř čtvrtinový meziroční pokles (o 1 065 osob, tj. o 23,2 %). Ve srovnání s předchozím obdobím došlo k poklesu počtu zemřelých ve všech regionech ČR bez výjimky. V Karlovarském kraji byl tento pokles v mezikrajském srovnání dokonce nejvyšší a celorepublikový průměr převyšoval o 9,1 procentního bodu.

Ukazatel úmrtnosti (počet zemřelých na 1 000 obyvatel středního stavu) se dlouhodobě udržoval na přibližně stejné úrovni, ale v posledních letech je možné pozorovat jeho rostoucí tendenci. V roce 2022 dosáhla hodnota tohoto ukazatele v našem kraji 12,1 ‰. V celorepublikovém srovnání byla úmrtnost v našem regionu třetí nejvyšší a průměr ČR převyšovala o 0,9 promilního bodu (průměr ČR=11,2 ‰).

Vyšší hodnoty tohoto ukazatele zaznamenal již pouze kraj Moravskoslezský a Ústecký (12,6; resp. 12,2 ‰).

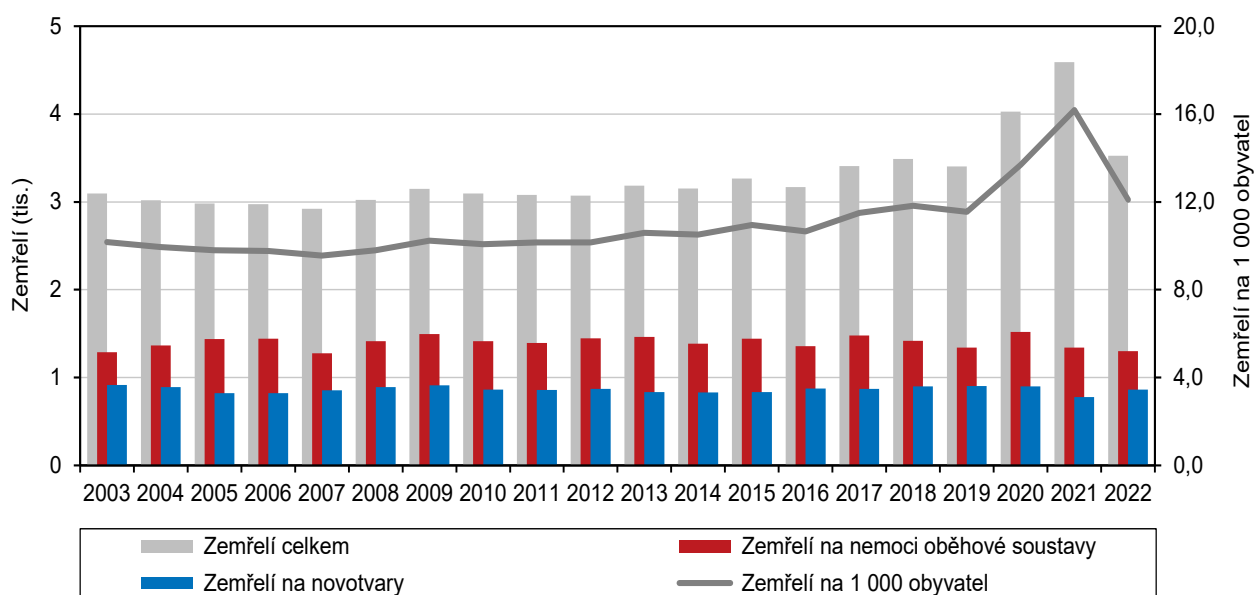
Z okresů Karlovarského kraje vykázal v roce 2022 nejvyšší hodnotu ukazatele úmrtnosti okres Cheb, a to o 12,4 ‰, naopak nejnižší hodnota byla zaznamenána v okrese Karlovy Vary (11,8 ‰).

Nejvíce zemřelých na nemoci oběhové soustavy, druhou nejčastější příčinou úmrtí byly novotvary.

Zaměříme-li se na příčiny úmrtí, zjišťujeme, že nejčastější příčinou úmrtí jsou dlouhodobě v Karlovarském kraji nemoci oběhové soustavy (1 299 osob, tj. 36,8 %). Druhou nejčastější příčinou úmrtí byly tradičně novotvary (864, tj. 24,5 % z celkového počtu zemřelých). Nová diagnóza Covid-19 včetně multisystémového zánětlivého syndromu zapříčinila v roce 2022 dle dat Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR 185 úmrtí (5,2 % všech zemřelých). Na vnější příčiny nemocnosti jako jsou například dopravní nehody, sebevraždy apod. zemřelo v roce 2022 v našem regionu 183 osob, tj. 5,2 % z celkového počtu úmrtí.

Graf 1.11 Zemřelí v Karlovarském kraji

Zdroj: ČSÚ

Novorozenecká i kojenecká úmrtnost meziročně vzrostly.

Ukazatel novorozenecké úmrtnosti zaznamenal v roce 2022 v Karlovarském kraji meziroční nárůst, úmrtnost novorozenců se pohybovala na úrovni 1,3 ‰. Ještě větší navýšení bylo ve srovnání s předchozím obdobím evidováno u kojenecké úmrtnosti. Ta meziročně vzrostla o 0,7 promilního bodu na 3,0 ‰. Přestože obě míry úmrtnosti vykazují v našem kraji dlouhodobě klesající tendenci, rok 2022 tento trend v obou případech narušil. V rámci celé České republiky byla hodnota kojenecké úmrtnosti v našem regionu po Ústeckém kraji (4,1 ‰) dokonce druhá nejvyšší. Ukazatel novorozenecké úmrtnosti vykázal napříč ostatními regiony spolu s Plzeňským a Jihočeským krajem šestou nejvyšší hodnotu (1,3 ‰) a pohyboval se tak těsně pod celorepublikovým průměrem (1,2 ‰).

Počet potratů v Karlovarském kraji dlouhodobě klesá, a to především díky poklesu počtu umělých přerušování těhotenství. V posledních deseti letech se počet potratů v našem kraji snížil téměř o třetinu na 781 potratů v roce 2022. Od roku 1990 činí tento pokles dokonce více než 80 %. V letech 2015 a 2016 jsme mohli pozorovat mírný meziroční nárůst počtu potratů, a to vlivem nárůstu ostatních potratů. V roce

2022 se počet potratů ve srovnání s předcházejícím rokem opět snížil, a to o 9,1 %. Meziroční pokles potratů jsme mohli vysledovat ve většině regionů ČR s výjimkou Moravskoslezského, Plzeňského, Královéhradeckého kraje, Kraje Vysočina a Hl. města Prahy.

Míra potratovosti je čtvrtá nejvyšší v ČR.

Míra potratovosti, vyjádřená počtem potratů na 1 000 obyvatel, do roku 2008 v Karlovarském kraji kolísala kolem 5,2 ‰, od roku 2009 již můžeme sledovat klesající trend míry potratovosti. V roce 2022 činila hodnota míry potratovosti v našem kraji 2,7 ‰, byla tedy o 0,3 ‰ nižší než v předešlém roce a současně o 0,1 ‰ vyšší, než jakou vykázal celorepublikový průměr. V meziokresním srovnání zaznamenal nejvyšší míru potratovosti okres Cheb (3,0 ‰), nejnižší naopak okres Karlovy Vary (2,3 ‰). V rámci celé ČR vykazuje Karlovarský kraj třetí nejvyšší míru potratovosti, vyšší hodnotu tohoto ukazatele jsme mohli sledovat pouze v Ústeckém a Libereckém kraji (3,5; resp. 3,0 ‰).

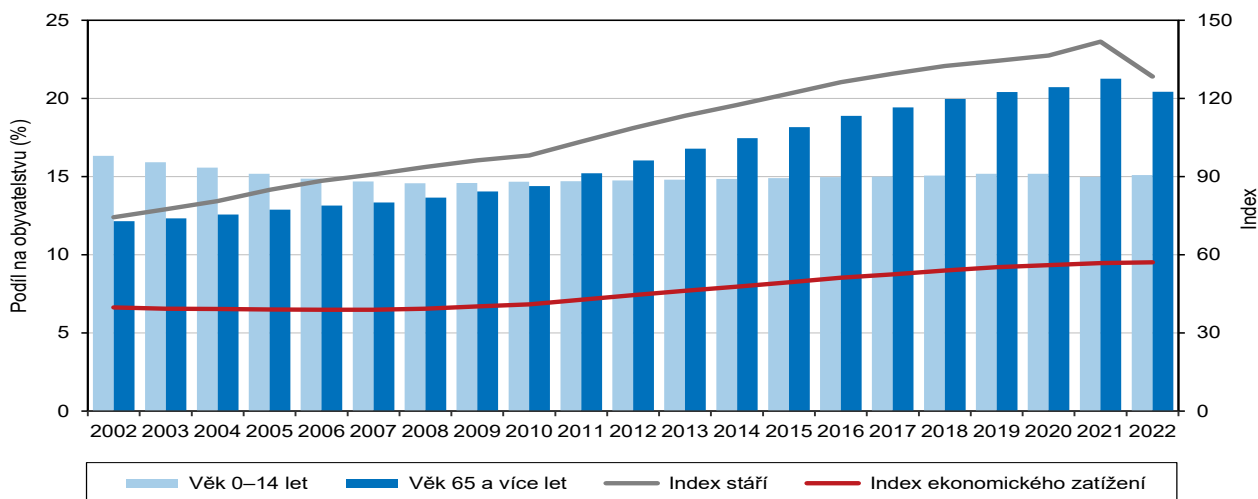
Věková struktura, index stáří

Podíl dětí a ekonomicky aktivních osob v posledních letech klesá...

Podíl dětí do 14 let na celkové populaci Karlovarského kraje vykazuje dlouhodobě klesající tendenci. V roce 2022 činil podíl těchto dětí na celkové populaci kraje 15,1 %, od roku 2001 tak zaznamenal pokles o 1,4 procentního bodu. Také podíl ekonomicky aktivních obyvatel, tj. obyvatel ve věku 15–64 let, se postupně snižuje. V roce 2022 tvořili ekonomicky aktivní 63,8 % všech obyvatel, což je o 4,6 procentního bodu méně než před deseti lety.

Graf 1.12. Věková struktura a věkové indexy obyvatel v Karlovarském kraji (stav k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ

...naopak senioři jsou v populaci kraje zastoupení stále více.

Naopak podíl obyvatel v poproduktivním věku 65 a více let se pravidelně každoročně zvyšuje. V roce 2022 bylo mezi všemi obyvateli Karlovarského kraje 21,1 % seniorů, za posledních deset let se tak jejich podíl zvýšil o 4,3 procentního bodu. Nejvyšší podíl obyvatel v seniorském věku žije v okrese Karlovy Vary (22,2 %), naopak nejméně jich eviduje okres Sokolov (20,1 %). Situace v ostatních regionech ČR je velmi podobná, je zřejmé, že populace České republiky stárne a tento trend bude pokračovat i nadále.

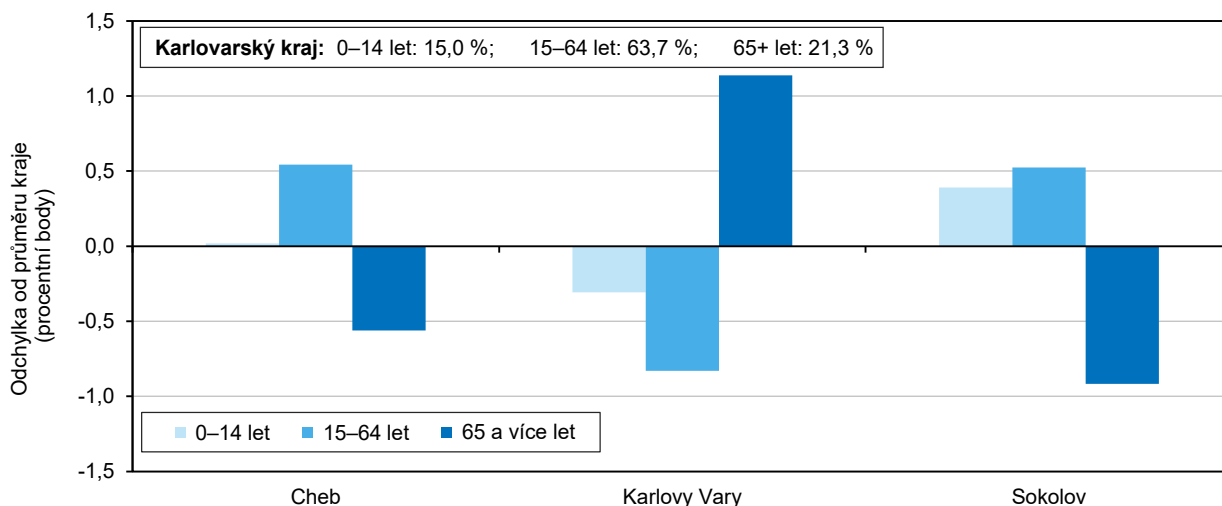
Při bližším pohledu na seniory zjišťujeme, že mezi nimi převažují ženy, v roce 2022 činil jejich podíl mezi všemi osobami ve věku 65 a více let 57,6 %. V průběhu let

však můžeme také vysledovat, že podíl žen na seniorech celkem se postupně snižuje, od roku 2001, kdy činil 60,6 %, zaznamenal pokles o 3 procentní body.

Z okresů Karlovarského kraje vykazuje nejstarší obyvatelstvo okres Karlovy Vary, kde žije nejnižší podíl dětí do 14 let (14,8 %) a zároveň nejvyšší podíl seniorů 65letých a starších (22,2 %). Naopak nejvyšší podíl dětí (15,5 %) a současně nejnižší podíl seniorů (20,1 %) zaznamenal okres Sokolov.

Graf 1.13. Srovnání věkové struktury obyvatel v okresech Karlovarského kraje k 31. 12. 2022

Zdroj: ČSÚ

Průměrný věk obyvatel kraje se mírně snížil.

Průměrný věk obyvatel Karlovarského kraje na konci roku 2022 činil 43,4 roku a ve srovnání s předcházejícím rokem se snížil o 0,2 roku. Průměrný věk žen byl přitom vyšší (44,7 roku) než průměrný věk mužů (42,0 roku). Průměrný věk populace kraje je již devátý rok za sebou vyšší než v celé ČR, a to u mužů i u žen. Ve srovnání s ostatními regiony ČR je celkový průměrný věk obyvatel našeho kraje po Zlínském a Královéhradeckém kraji třetí nejvyšší a průměr ČR převyšuje o 0,8 procentního bodu.

Hodnota indexu stáří meziročně mírně poklesla...

Stárnutí populace je velmi dobře patrné na indexu stáří, který vyjadřuje, kolik osob ve věku 65 a více let připadá na 100 dětí ve věku do 14 let. Index stáří v Karlovarském kraji v roce 2011 poprvé překročil hodnotu 100 a, i přes mírný meziroční pokles v roce 2022, lze v dlouhodobém horizontu očekávat jeho postupný růst. Na konci roku 2022 připadalo na 100 dětí do 14 let celkem 139,5 seniora, což převyšuje průměr celé ČR (126,1 seniora).

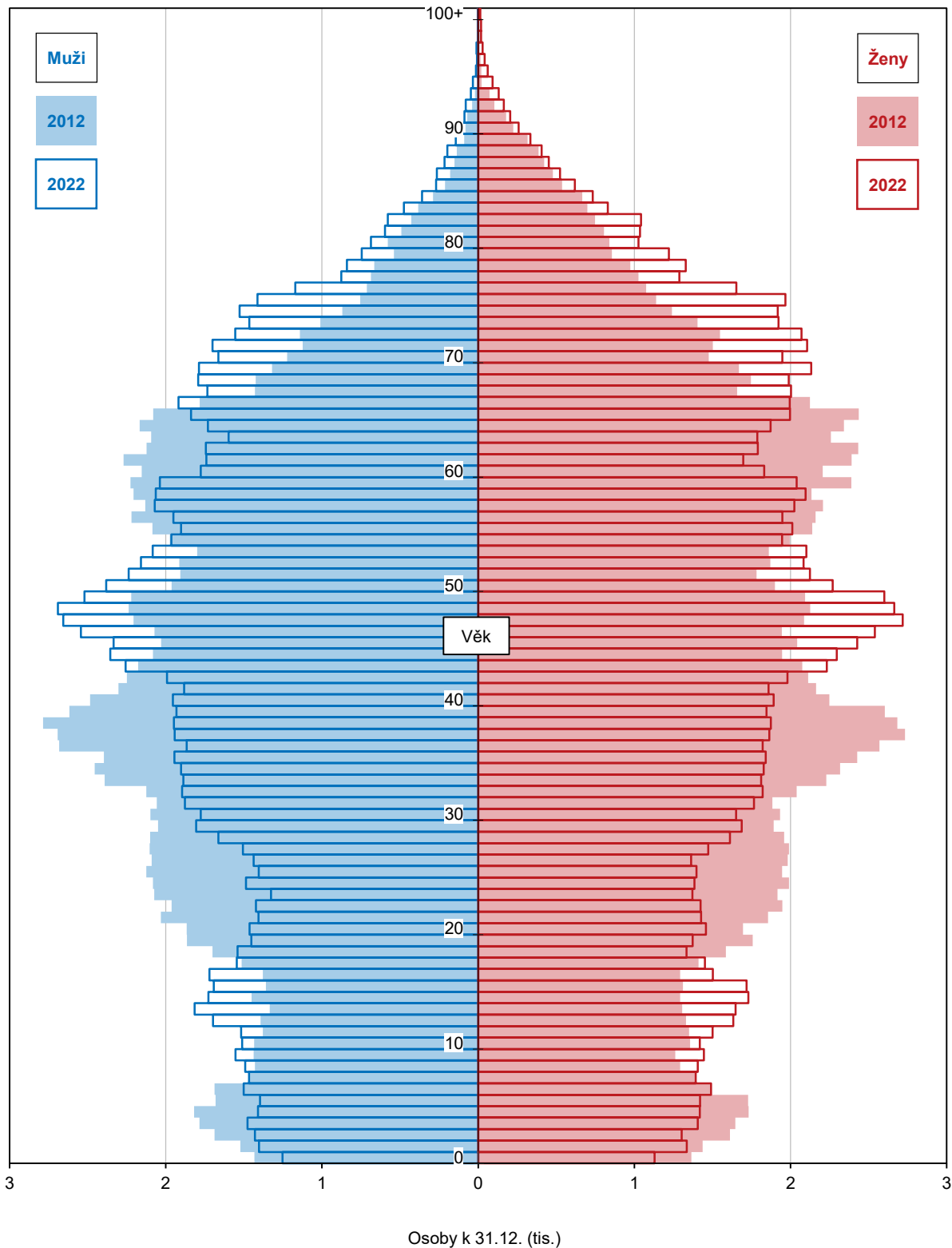
Ve většině krajů ČR převyšuje hodnota indexu stáří celorepublikový průměr, nižší hodnotu tohoto ukazatele vykazuje pouze Středočeský kraj (103,5), HI. město Praha (116,4) a kraj Jihomoravský (123,6).

U hodnot indexu stáří podle pohlaví vidíme poměrně veliké rozdíly. Pro ženy dosahoval index stáří v našem kraji v roce 2022 vysoké hodnoty 164,1 (tzn., že na 100 dívek do 14 let připadalo více než 164 seniorek). U mužů byla hodnota tohoto ukazatele výrazně nižší, a činila 115,8, na 100 chlapců tak připadalo téměř 116 mužů 65letých a starších.

Graf 1.14. Věkové složení obyvatel Karlovarského kraje v letech 2012 a 2022

Zdroj: ČSÚ

Nejvyšších hodnot v meziokresním srovnání dosahoval index stáří v okrese Karlovy Vary (150,0), ten je současně okresem Karlovarského kraje, kde hodnota indexu stáří u mužů dosahuje od roku 2013 hodnoty vyšší než 100, u žen se tak stalo již

v roce 2000. Poprvé v roce 2018 přesáhl tuto hranici i index stáří mužů v okrese Sokolov, který dlouhodobě vykazuje nejnižší hodnotu tohoto indexu, a to pro obě pohlaví.

...stejně jako index ekonomického zatížení.

Index ekonomického zatížení vyjadřuje, kolik nevýdělečně činných osob (tj. kolik dětí do 14 let a seniorů ve věku 65 a více let) připadá na 100 osob v ekonomicky aktivním věku. V Karlovarském kraji činila v roce 2022 hodnota tohoto ukazatele 56,6. To představuje po Hl. městě Praze druhou nejnižší hodnotu v celé ČR. Nejvyšší hodnotu vykázal v roce 2022 Královéhradecký kraj, a to 61,4.

Index ekonomického zatížení má v našem kraji (stejně jako v celé republice) rostoucí tendenci, v posledních deseti letech se jeho hodnota zvýšila o 10,4. Z okresů Karlovarského kraje vykázal nejvyšší hodnotu tohoto ukazatele okres Karlovy Vary (58,7), naopak nejnižší okres Cheb (55,3).

Druhá nejnižší naděje dožití při narození mužů i žen v celé ČR.

Až do roku 2019 se pravidelně zvyšovala také naděje dožití obyvatel Karlovarského kraje. V následujících dvou letech jsme pak mohli sledovat opakované snížení naděje dožití při narození u obou pohlaví. Příčinou tohoto poklesu byl zvýšený počet zemřelých, a to zejména mezi seniory, ke kterému došlo v letech 2020 a 2021. V roce 2022 dosahovaly hodnoty tohoto ukazatele u mužů 73,2 roku a u žen 79,2 roku. V rámci celé ČR vykazuje nižší hodnotu naděje dožití při narození mužů i žen pouze Ústecký kraj.

